

Major Zsolt Balázs, Mészáros Katalin, Tatárné Kapus Éva:

Az eltéphetlen gyökér. Gyakorlati kapaszkodók elvesző félben lévő családok segítőinek

Ajánlás

A tisztelt olvasó különleges könyvet vehet most a kezébe! Legjobb tudomásom szerint ilyen szakmunka még nem jelent meg nálunk, de a világnyelvek családgondozási és szociális munka irodalmában sem találok még ilyenrel.

A szerzőknek sajátos szintézist sikerült megalkotniuk. A gyermek és a család viselkedési, lelki, szociális problémáira vonatkozó magyarnyelvű szakirodalmat (benne kiemelten Vekerdy Tamás, Ranschburg Jenő és Popper Péter írásait) megfelelően feldolgozták, igen kiterjedt saját gondozói tapasztalataikat jól rendszerezték. Problémák élő példáit mutatják be szemléletesen, szinte szépirodalmi, dramaturgiai elevenséggel, majd szerényen, józanul tájékoztatnak a bevált gyakorlatról, amelynek segítségével az ábrázolt bajokat könnyebbé lehet tenni a kliensek és környezetük számára, vagy éppen meg lehet őket oldani.

Nem tankönyvről van szó, nem csak módszertanról, hanem egyfajta hitvallásról a szövegben. Arról, hogy a gyerekek és a családok gondjaiban és működési zavaraiiban mindig jelen van a vérségi kapcsolat, a szülő-gyermek viszony eltéphetlen köteléke, az elszakíthatatlan gyökér, amelyre mindig tekintettel kell lenni a gondozói, segítői munkában, és amelyet erősíteni, korrigálni, rekonstruálni kell. Ez a kapcsolat rejtett erőforrás lehet. Ennek követése és ápolása egyfajta Ariadne fonala a gyakorlati munkában.

A könyv műfajt teremt abban az értelemben, hogy nem az elméletet illusztrálja a gyakorlattal, hanem a mindennapi gyakorlatból indul ki, és a hétköznapiakban használható módszereket illusztrálja a legszükségesebb mértékű, könnyen értelmezhető elmélettel.

A szintézisben sajátos érték a szerzők elkötelezett szerénysége. A legsúlyosabb emberi bajokhoz, szegénységben élő, öngondoskodásukat feladó vagy éppen sérült személyiségű, akár értelmileg akadályozott emberek iránti tisztelet, az odafigyelés, a szakmai hit, a megfelelő kommunikáció és sok más hasonló, igazában áldozatos és önfeladó készség és képesség a segítség eszköze. A jelenlét, a meghallgatás, a kitartás, amelyekre támaszkodnunk kell a segítő törekvésben. A másik ember elemi lélektani szükségleteinek nyújtása hozza a változásokat, hiszen, mint a szerzők szellemesen írják, csupa olyan emberről van szó, akinek élethelyzetében lehetetlen a változtatás és mégis csak bizonyos változás hozhat pótlólagos fejlődést, felépülést, megkapaszkodást a sokféle lejtőn, amelyek a bajban lévőket mindig körülveszik.

Joggal hangsúlyozzák a könyv írói, hogy egyszerű, hétköznapi pszichológiát képviselnek. A segítség sokféle szempontjából és eszközéből a legegyszerűbbet választják ki és ajánlják a segítőknél. Mert az használ, ha a segítő emberi, odaforduló, szeretettel közelít, ha hiteles és pozitív szemléletű. Nagyon jó gondolat a könyvben a keretfüggetlenség, a képesség a szokott sémáktól való elszakadásra, az emberi jelenségek többszempontú értése és kezelése.

Biztos vagyok benne, hogy minden olvasó átéli a családok, gyerekek, szülők, hivatalnokok történeteit, így a sok – általánosságban tipikus, de az eleven bemutatásban egyedi és izgalmas – "esettel" élő kapcsolatba kerülhetünk, és egyrészt az egyszerű, de tanulságos és szellemes bevált gyakorlatok magával ragadó módon lekötik a figyelmünket, másrészt lelkesedéssel és meghatottsággal töltenek el. A könyv üzenete: nemcsak kell, de lehet is tenni a kliensekért és családi környezetükért. A segítő a saját élményvilágának reflexív kontrolljával rá tudja nevelni magát, hogy Orfeuszként leszálljon az elveszőfélben lévő családok, az összezavart, szenvedő és alkalmazkodni nem tudó emberek világába, és a sokféle sötétségből, szövevényből ki tudja vezetni őket. Szolgálattal, emberséggel, gyakorlati szaktudással, feldolgozott tapasztalattal....

Buda Béla